

بازدید شدن به پایان دور هشتم مذاکرات وین گمانه‌زنی‌ها درباره کاهش اختلافات ایران و ۱+۴ شدت گرفته است

وین؛ پرانتز بسته؟

گروه سیاسی: «پرانتزهای باز رو به کاهش است» این جمله علی باقری سکوت حاکم بر جلسات دور هشتم مذاکرات را شکست تا گمانه‌زنی‌ها پیرامون توافق و بلند شدن دود سفید از فراز هتل کوپورگ وین شدت بگیرد.

به گزارش «وطن‌امروز»، مذاکره‌کننده ارشد ایران در تازه‌ترین ارزیابی خود از روند گفت‌وگوها می‌گوید که با محوریت رفع تحریم‌ها جریان دارد، بیان داشت موارد اختلاف موسوم به پرانتزهای باز رو به کاهش است. «علی باقری‌کنی» این را شنبه‌شب در پایان جلسات متعدد با نمایندگان گروه ۱+۴ و پیش از آنکه هتل کوپورگ را ترک کند به خبرنگاران گفت. وی همچنین تأیید کرد مذاکرات رو به جلو و در حال پیشرفت است. «میخائیل اولیانوف» مذاکره‌کننده ارشد روسیه هم فضای گفت‌وگوها را مثبت و جدی توصیف کرد. وی با انتشار پیامی در توئیتر افزود مذاکرات رو به جلو جریان دارد و بتدریج پیش می‌رود. به گفته وی سایر طرف‌های مذاکره‌کننده نیز ارزیابی مشابهی نسبت به روند مذاکرات دارند. اولیانوف البته در واکنش به توثیق علی باقری مبنی بر اینکه اختلافات در مذاکرات وین درباره تحریم‌ها در حال کاهش است، نوشت: ما هم همین ارزیابی را داریم. پیشرفت در حال انجام است اما دستیابی به راه‌حل مورد نظر مستلزم زمان و تلاش بیشتری است. حتی طرف‌های دیگری همچون فرانسه که به ایفای نقش «پلیس بد» خود بازگشته بود، از پیشرفت در گفت‌وگو می‌گوید.

پس از اظهارات باقری، خبرگزاری جمهوری اسلامی گزارش داد مذاکرات لغو تحریم‌ها در وین در حالی دنبال می‌شود که بر اساس تازه‌ترین ارزیابی‌ها از وین، قریب به اتفاق شرکت‌کنندگان در گفت‌وگوهای وین اذعان دارند موارد داخل پرانتز یا موارد اختلافی میان هیأت‌ها رو به کاهش است. ایرنا همچنین از وین گزارش داد در روزهای اخیر رفت‌وآمد هیأت‌ها و تعداد جلسات افزایش یافته و از نظر ناظران گفت‌وگوها وارد مراحل حساس تصمیم‌گیری شده است. درست یا غلط، دست‌کم این جوی است که در خیمه خبرنگاران حاکم است و نمایندگان رسانه‌ها در گپ‌وگفت‌های دوستانه این احتمال را مطرح می‌کنند که تحول مهمی در شرف اتفاق است. بر این اساس در نشست‌های کارشناسی روز شنبه، طرف‌ها آخرین وضعیت گفت‌وگوها برای رفع موثر و قابل‌راستی‌آزمایی تحریم‌ها را مورد ارزیابی قرار دادند که طی آن طرف‌ها سرگرم تعیین چارچوب‌ها، شاخص‌ها و ملاک‌های راستی‌آزمایی لغو تحریم‌ها و ضمانت درباره عدم تکرار اقدامات غیرقانونی ایالات متحده شدند.

با این وجود، از روز گذشته اخبار و گزارش‌ها ضدونقیضی از وین مخابره شد. در یکی از آنها روزنامه الکترونیک «آی‌ایوم» که دفتر آن در لندن قرار دارد، با انتشار خبری مدعی شد توافق در وین تکمیل شده و موافقی که در مسیر مذاکرات در دورهای قبل وجود داشت، برداشته شده است. این

دولت باید فقط با مشکل بازگشت طرفین به برجام مواجه نیست، بلکه باید در وهله اول سرعت فعلی غنی‌سازی ایران را که وحشت تل آویز به اوج رسانده، مهار کند و به این وسیله با خرید زمان زمینه را برای چانه‌زنی‌های بیشتر فراهم کند. از منظر واقع‌گرایانه، باید و تمییز در یک بن‌بست واقعی قرار گرفته‌اند. بنا بر وضعیت پیشروی هسته‌های ایران که بدون مزاحمتی می‌تازد، واشنگتن باید امتیازات واقعی بدهد و حسن‌نیت خود را اثبات کند

بنابراین از نقطه نظر دولت بایدن، رسیدن ایران به آستانه گریز هسته‌ای، جایی برای هیچ‌گونه تعلل از سوی واشنگتن و شش‌کا باقی نگذاشته است و زمان علیه آمریکا در حرکت است. طرف آمریکایی گزینه زمان را اینطور در بسته راهبردی خود برای هراس‌افکنی تهران گنجانده که سرعت حرکت مذاکرات کندتر از سرعت پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران است و در صورت ادامه این روند، به قول آنتونی بلینکن و رابرت مالی در یک مقطع زمانی برجام دیگر در بردارنده همان «منافع اشاعه‌ای» در سال ۲۰۱۵ نخواهد بود.

دولت بایدن فقط با مشکل بازگشت طرفین به برجام مواجه نیست، بلکه باید در وهله اول سرعت فعلی غنی‌سازی ایران را که وحشت تل آویز را به اوج رسانده، مهار کند و به این وسیله با خرید زمان زمینه را برای چانه‌زنی‌های بیشتر فراهم کند. از منظر واقع‌گرایانه، باید و تمییز در یک بن‌بست واقعی قرار گرفته‌اند. بنا بر وضعیت پیشروی هسته‌های ایران که بدون مزاحمتی می‌تازد، واشنگتن باید امتیازات واقعی بدهد و حسن‌نیت خود را اثبات کند. چه اینکه رسانه‌های غربی سفر معاون وزیر خارجه کره جنوبی به وین و رایزنی این مقام کرامی با تمام طرف‌های مذاکره درباره منابع مالی بلوکه‌شده ایران را در همین جهت ارزیابی کرده‌اند. از همین رو ایران به چیزی جز امتیازهای عینی و نه روی کاغذ که اطمینان از فروش کامل نفت و بازگشت پول آن به کشور یکی از آنهاست، رضایت نخواهد داد. البته بایدن در این راه موانع داخلی مهمی از جمله مخالفت‌های کنگره و سناتورهای آمریکایی بااعطای به‌گونه‌امتیاز یا تخفیف تحریمی به ایران را مقابل خود دارد.

در سرزمین‌های اشغالی هم اوضاع چندان مساعد نیست و هر روز ندایی از مقامات ارشد سیاسی و نظامی رژیم صهیونیستی بلند می‌شود که هیچ‌علاجی برای مهار پیشرفت هسته‌های تهران جز احیای توافق و اعمال محدودیت‌های هسته‌ای مندرج در توافق ۲۰۱۵ نیست. این دسته از صهیونیست‌ها به کابینه

«فنتالی بنت» توصیه می‌کنند از هرگونه راهبرد و سیاست‌های اوامه‌گونه خودداری کرده و پیگیری ایده متوقف کردن برنامه هسته‌ای ایران با عملیات نظامی را کاملاً گمراه‌کننده و مرگبار برای اسرائیل ارزیابی می‌کنند. با این تفاسیر تنها تجویزی که از سوی اندیشکده‌های آمریکایی و دیپلمات‌های برجسته‌ای همچون «دنيس راس» به دولت بایدن می‌شود، پیگیری راهبرد ترساندن ایران است تا شاید تهران از خواست‌های مشروع خود و انتفاع اقتصادی توافق صرف نظر کند، موضوعی که چند روز قبل در توصیه وال‌استریت ژورنال به توسل واشنگتن به ابزار نظامی نمایان بود. همچنین پایگاه آکسیوس هفته گذشته به نقل از منابع آگاه مدعی شد اسرائیل در تلاش است آمریکا و ۳ کشور اروپایی (فرانسه، آلمان و انگلیس) را به افزایش فشار علیه ایران ترغیب کند و در حال حاضر، مساله امکان توسل به کلید زدن مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) را مطرح کرده‌اند. مقام‌های رژیم صهیونیستی به پایگاه خبری آکسیوس گفته‌اند تا به حال تنها انگلیسی‌ها خودشان را پذیرای این ایده نشان داده‌اند. مطابق این گزارش، «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی کاخ سفید در جریان سفر اخیر خود به بیت‌المقدس به مقام‌های اسرائیلی گفته باید از تهدید به بازگشت خودکار تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران به عنوان ابزاری برای جلوگیری از غنی‌سازی ۹۰ درصد ایران استفاده کرد. مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران از جمله اختیارات تعبیه‌شده در برجام است که هر یک از طرف‌های شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران به عنوان نقض مفاد آن، می‌توانند از آن برای بازگرداندن قطعنامه‌های تحریمی بین‌المللی استفاده کنند. آکسیوس نوشته آمریکایی‌ها به اسرائیلی‌ها گفته‌اند لازم است فشار علیه ایران با دیپلماسی متوازن باشد. آنها همچنین تصریح کرده‌اند عملیات خرابکارانه اسرائیل علیه تأسیسات هسته‌ای ایران موجب شده ایرانی‌ها به برنامه هسته‌ای خودشان سرعت ببخشند. سالیوان گفته باید از تهدید به استفاده از مکانیسم بازگشت خودکار تحریم‌ها و تهدید نظامی ایران برای جلوگیری از افزایش غنی‌سازی ایران به سطح ۹۰ درصدی استفاده کرد. مقام‌های وزارت خارجه اسرائیل نیز به سالیوان گفته‌اند به نظر آنها آمریکا و ۳ کشور اروپایی باید در صورت ایجاد بن‌بست در مذاکرات وین، این سازوکار را کلید زده و تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران را بازگردانند.

اما در نهایت این تحرکات موضوعی نیست که بخواهد در تهران کسی را بترساند تا در دستور کار مذاکراتی در وین تجدیدنظر شود. هرگونه پیچیده‌تر کردن وضعیت، فقط شرایط را برای آمریکا و ترونیکی‌های اروپایی سخت‌تر می‌کند. بسته فشار غرب به اتمام رسیده و دیگر نوبت عقب‌نشینی واشنگتن و شش‌کاست.

روایت پوپلیتیکی از وین
پایگاه خبری «پوپلیتیکیو» بتازگی گزارشی از مهم‌ترین محورهای اختلاف در این مذاکرات و راه‌حل‌های پیشنهادی طرف‌های غربی ارائه کرده است. به ادعای پوپلیتیکی یکی از محورهای اختلاف در مذاکرات وین تعیین روش‌هایی برای

رساندن میزان مواد هسته‌ای انباشته‌شده ایران به سطح سال ۲۰۱۵ است. به نوشته این رسانه، یکی از روش‌های خلاصی از مواد هسته‌ای اضافی ایران، انتقال آن به روسیه خواهد بود. این کار زمانبر است اما راهکاری عملی است که در گذشته به اجرا گذاشته شده است. مساله‌ای که دشوارتر است و هنوز بر سر آن توافق نشده، ساتنریفیوژهای پیشرفته ایران است (ساتنریفیوژها دستگاه‌هایی هستند که چرخش آنها در سرعت بالا اورانیوم غنی‌شده تولید می‌کند). در توافق هسته‌ای برجام، سطح مجاز غنی‌سازی اورانیوم برای ایران ۳۶۷ درصد در نظر گرفته شده بود که قرار بود ساتنریفیوژهای نسل اول در کارخانه غنی‌سازی سوخت نظمن انجام شود اما بعد از خروج آمریکا از برجام و عدول کشورهای اروپایی از تعهداتشان که ایران

اعلام کرد محدودیت‌های عملیاتی برجام را کنار گذاشته است. ایران سطح غنی‌سازی خودش را به ۶۰ درصد رساند. پوپلیتیکی به نقل از دیپلمات‌های غربی نوشته برخی کشورها از ایران می‌خواهند ساتنریفیوژهای پیشرفته خودش را تخریب کند اما ایران ترجیح می‌دهد این دستگاه‌ها را انبار کند. به نوشته این رسانه، یک راه‌حل مصالحه‌آمیز این است که زیرساخت‌های این ساتنریفیوژها نظیر کابل‌ها و سایر تأسیسات الکترونیکی آنها جمع‌آوری شود. با آنکه تعهدات هسته‌ای ایران توسط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مورد نظارت و پایش قرار می‌گیرد، هیچ نهادی برای نظارت بر رفع موثر و واقعی تحریم‌ها توسط طرف غربی وجود ندارد و لازم است

مذاکره‌کنندگان بر سر نحوه راستی‌آزمایی تحریم‌ها مذاکره کنند. آنها منتظرند ایران هفته جاری با پیشنهادها جدیدی درباره حل این مساله یا به وین بگذارد. به نوشته پوپلیتیکی، یک گزینه برای حل این مساله می‌تواند این باشد که «دفتر کنترل دارایی‌های خارجی وزارت خزانه‌داری آمریکا» دستورالعملی درباره نحوه تجارت با ایران صادر کند. دیگر ابزاری که می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، عقد قرارداد درباره میزان صادرات نفت ایران یا افتتاح حساب‌های بانکی است. یک دیپلمات غربی به پوپلیتیکی گفت از آنجا که آمریکا به صورت یکجانبه از برجام خارج شده، احتمالاً لازم خواهد بود واشنگتن «خستین گام معنادار» را برداشته و برخی تحریم‌ها علیه تهران را کاهش دهد. دیگر محور اختلاف، درخواست ایران برای اخذ ضمانت از طرف غربی برای ماندن در برجام است، آن هم در شرایطی که نمایندگان جمهوری خواه کنگره آمریکا بار دیگر تهدید کرده‌اند چنانچه به قدرت برسند، برجام را پاره خواهند کرد. ایران خواستار آن شده آمریکا با ارائه تضمین حقوقی اطمینان خاطر بدهد تا اتفاق دوران ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ تکرار نخواهد شد. پوپلیتیکی نوشته اما «جو بایدن» رئیس‌جمهور فعلی آمریکا قادر به ارائه چنین تضمینی نخواهد بود. او همین حالا با یک کنگره دوقطبی مواجه است و حتی بعضی از هم‌حزبی‌هایش در میان دم‌وکرات‌ها هم نظر مناسبی درباره دیپلماسی با ایران ندارند.

اما در این زمینه راه‌هایی وجود دارد؛ مثلاً آمریکا می‌تواند شرایطی تعیین کند که در حالت فرضی احیای تحریم‌ها توسط دولت آینده، برخی قراردادها برای مدتی تداوم داشته باشد. دولت بایدن علاوه بر این می‌تواند مشابه وعده‌ای که ماه اکتبر در حاشیه نشست گروه ۲۰ داد، تعهد سیاسی بدهد که به برجام پایبند خواهد بود. پوپلیتیکی مدعی شده این برای شرکت‌هایی که خواستار تعامل با ایران هستند هم مهم خواهد بود.

چین به ایران برای قبول خواسته‌های آمریکا فشار وارد نمی‌کند

روزنامه «سوث چاینا مورنینگ پست» گزارش داد آخرین دور مذاکرات بر سر برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) اواخر نوامبر ۲۰۲۱ در وین آغاز شد و هفته گذشته ادامه یافت. اواخر ماه گذشته، جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی آمریکا مدعی شد تنها «چند هفته» برای «تأثیر داشتن» مذاکرات زمان باقی است. این رسانه چینی افزود: آمریکا تنها می‌تواند از طریق دیگر اعضای برجام - چین، روسیه، انگلیس، آلمان و فرانسه - با ایران مذاکره کند، زیرا تهران با گفت‌وگو مستقیم با آمریکایی‌ها مخالفت کرده است. چین که قبل از آغاز آخرین دور مذاکرات اعلام کرده بود به روسیه و ایران «به اجماع گسترده» رسیده است، از واشنگتن به خاطر خروج یکجانبه از برجام انتقاد کرده است. «وو بینگ» محقق ارشد موسسه مطالعات بین‌المللی و استراتژیک دانشگاه

در سرزمین‌های اشغالی هم اوضاع مساعد نیست و هر روز ندایی از مقامات ارشد سیاسی و نظامی رژیم صهیونیستی بلند می‌شود که هیچ‌علاجی برای مهار پیشرفت هسته‌ای تهران جز احیای توافق و اعمال محدودیت‌های مندرج در توافق ۲۰۱۵ نیست. این دسته از صهیونیست‌ها به کابینه «فنتالی بنت» توصیه می‌کنند از سیاست‌های اوامه‌گونه خودداری کرده و پیگیری ایده متوقف کردن برنامه هسته‌ای ایران با عملیات نظامی را کاملاً گمراه‌کننده برای اسرائیل ارزیابی می‌کنند

پکن گفت: این تحولات نقش چین در بحث مذاکرات هسته‌ای را تغییر نداده است. وی افزود: موضع چین در قبال امنیت ایران و منطقه به طور کلی همیشه منسجم بوده است اما عناصر و پیشنهادات جدیدی از این روابط اضافه شده است. سوال درباره اینکه چین چه کاری می‌تواند برای تحقق توافق (برجام) انجام دهد، درست نیست. چین علاقه‌مند به تقویت روابط با ایران بدون توجه به این توافق است. این تحلیلگر چینی توضیح داد: نباید کشوری را متقاعد کنیم درخواست‌هایی را که در راستای منافع ملی آن نیست، بپذیرد. کسانی که نقش چین را زیر سوال می‌برند، باید بپرسند آیا کشورهای اروپایی اقدام کافی برای متقاعد کردن آمریکا برای اصلاح خواسته‌هایش انجام می‌دهند؟ «فن هونگدا» استناد مطالعات خاورمیانه در دانشگاه مطالعات بین‌المللی شانگهای نیز در اظهاراتی گفت: نقش چین به عنوان هماهنگ‌کننده [مذاکرات] ثابت بوده است و پکن در حال حاضر انگیزه‌ای برای اعمال فشار بر ایران ندارد. وی افزود: بر اساس رفتار دیپلماتیک اخیر واشنگتن، هر چقدر هم که چین در مذاکرات کنونی وین به آمریکا کمک کند، رفتار آمریکا در مهار و هدف قرار دادن چین تغییر نخواهد کرد اما اگر چین تلاش کند به ایران فشار بیاورد، به روابط دو جانبه آسیب می‌زند و مشارکت راهبردی همه‌جانبه میان ۲ کشور به نتیجه نمی‌رسد.

با بالاترین سرعت، بدون قطعی دانلود کنید

حجم نامحدود و پرسرعت با انتخاب اینترنت با کیفیت